

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/161/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219210068
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7219210068.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Soňou Glezgo v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. T., nar. X.X.XXXX a T. T., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice, deti rodičov: E. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. Q. XX, V. a R. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom V. č. XXX, zast.: JUDr. Kristína Piovarčiová, advokátka so sídlom Štúrova 20, Košice, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 31.10.2019 otec žiadal znížiť výživné na maloleté deti naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice II spisovej značky 14P/297/2017 v rozsahu 220 € na R. a 180 € na T.. Uvedené výživné žiadal znížiť na sumu 28,79 € mesačne na každé z detí. Svoj návrh odôvodnil tým že vo veku XX rokov v spojení s jeho zdravotným stavom môjho finančná situácia neumožňuje prispievať na výživné v určenom rozsahu. Jediný príjem má otec z dôchodku vo výške 145,06 €. Rozhodnutím ústredia Sociálnej poisťovne mu bol priznaný starobný dôchodok vo výške 262,90 eur mesačne, z ktorej sumy sumu zráža na exekučné zrážky vo výške 117,840 €. V dôsledku svojej chudoby nemá ani trvalý pobyt, prespáva len vďaka dobrosrdečnému prístupu cudzích ľudí ktorí ho nechávajú prespať v rôznych pivniciach, alebo mu jeho dobrodinci zaplatia miesto v ubytovni. Stravuje sa v rôznych charitatívnych domoch, nemá financie ani na základnú lekársku starostlivosť a lieky. Situácia ho veľmi mrzí pretože deti má veľmi rád a pravidelne sa s nimi stretáva, aktuálne býva na ubytovni a ma problém prežiť pretože sa na jeho strane radikálne zmenili ekonomické podmienky bol nútený podať tento návrh.

2. Uznesením zo dňa 5.2.2020 súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, ktorý sa po sociálnom šetrení k návrhu vyjadril veľmi neurčito, navrhol rozhodnúť po vykonanom dokazovaní s poukazom na narastajúce odôvodnené potreby deti a na príjmy a majetkové pomery oboch rodičov. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka plánovala požiadať o poskytnutie právnej pomoci v centre bez platnej právnej pomoci. Dôsledku mimoriadnej situácie súvisiacej s opatreniami maloleté deti nechodia do školy a nepretržite sa o ne stará matka. Podľa jej vedomostí získaných z telefonátu s otcom sa otec zdržiava v Nemecku. Uvedenú správu otec telefonicky potvrdil kolíznemu opatrovníkovi. Úrad upriamil pozornosť súdu na dokazovanie ktoré bolo v mimoriadnom rozsahu vykonané v konaní vedenom pod spisovou značkou 14P/297/2017, kde súd rozhodol rozsudkom dňa 31.5.2019 a kde bolo návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, otcovi bolo výživné zvýšené. Následne úrad dňa 30.6.2020 zaslala súdu správu z prešetrenia sociálnych pomerov v rodine. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, domácnosť je prispôsobená potrebám maloletých detí. Otec deti navštevuje sporadicky, deti sa naňho nepýtajú.

3. Matka sa k návrhu písomne nevyjadрила.

4. Písomným podaním doručeným súdu dňa 12.10.2020 otec cestou právnej zástupkyne oznámil, že na podanom návrhu trvá. Odôvodnenie svojho návrhu doplnil o oznámenie, že Otec uzavrel prvé manželstvo s manželkou X. T., rod. N.. Toto manželstvo bolo rozvedené v roku XXXX. Z manželstva pochádzajú X detí, t. č. dospelé a to : R., nar. X.X.XXXX, Y., nar. XX.X.XXXX, E., nar. XX.X.XXXX a X., nar. XX.X.XXXX. Po rozvode manželstva následne žil v družobnom vzťahu s K. Q., rod. J., nar. X.XX.XXXX, bytom V. č. XXX, okr. V.. Z tohto vzťahu pochádzajú X detí : H. T., nar. X.XX.XXXX, t. č. už dospelý a F. Q., nar. XX.X.XXXX. L. F. žije so svojou matkou, navštevuje L. školu H. v U., 3. ročník. Otec má k nemu vyživovaciu povinnosť v sume 100 Eur mesačne, ktorú si riadne plní. Dlhé výživné nemá. S matkou F. sa rozišiel v roku XXXX. V roku XXXX otec nadviazal známosť s F. C., rod. V., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom F., okr. V.-okolie, t. č. na neznámom mieste. Z tohto vzťahu pochádzajú X maloleté detí a to : T. T., nar. X.X.XXXX, E. T., nar. XX.X.XXXX a E. E. T., nar. XX.X.XXXX. U. X maloleté detí boli zverené OS v Trenčíne v konaní sp. zn. XXP/XX/XXXX do náhradnej pestúnskej starostlivosti manželov C., bytom M., I. XXX. Otec bol zaviazaný platiť výživné na každé dieťa vo výške 30 % životného minima. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok OS Košice II sp. zn. 25P/159/2008 zo dňa 11.12.2009. Družobný vzťah s F. C., rod. J., otec ukončil v roku XXXX. Z družobného vzťahu s p. E. S., nar. XX.X.XXXX, nadviazal otec vzťah v roku XXXX. V spoločnej domácnosti začali žiť v roku XXXX v prenajatom byte. Z tohto vzťahu pochádzajú X mal. detí : R. T., nar. X.X.XXXX a T. T., nar. XX.X.XXXX, ku ktorým sa v tomto konaní otec domáha zníženia výživného. V súčasnosti otec na mal. R. uhrádza výživné v sume 220 Eur mesačne a na mal. T. v sume 180 Eur mesačne spolu 400 Eur mesačne. V čase určenia vyživovacej povinnosti k mal. R. a mal. T. rozsudkom OS Košice II sp. zn. 14P/297/2017, otec pracoval v zahraničí, v stavebných firmách a z toho dôvodu mal vyšší príjem. Spolužitie s matkou maloletých detí sa skončilo v roku XXXX. Otec má spolu XX detí a v súčasnosti má vyživovacie povinnosti k X maloletým deťom a to: F. Q., T. T., E. T. a E. E. T. (X v náhradnej starostlivosti) a R. T. a T. T.. Otec je v súčasnosti starobným dôchodcom a poberá starobný dôchodok od 1/2019 do 12/2019 v sume 262,90 Eur a v roku 2020 starobný dôchodok v sume 338,50 Eur. Z dôchodku sú mu vykonávané zrážky v sume 165,52 Eur mesačne na dlžné výživné pre mal. R. a mal. T. T.. Predložil potvrdenie o vyplatenej dôchodkovej dávky vystavené sociálnou poisťovňou. Otec je zamestnaný vo firme J. F., s.r.o., čo je stavebná firma s miestom výkonu práce podľa potreby, ako pokladač sadrokartónu, s čistým priemerným mesačným v zárobkom 358 €, o ktorej skutočnosti predložil a nečitateľné kópiu pracovnej zmluvy, ako aj kópiu výplatných pásov za obdobie od januára 2020 do júna 2020. Býva v ubytovni L. odbornej školy A. v V., na T. ulici XX, mesačne platí za ubytovanie 100 €, ktorú skutočnosť preukázal predložením kópie zmluvy o ubytovaní č. XX/XXXX/X uzavretej dňa XX.X.XXXX. Má zdravotné problémy, a to pľúcne, urologické, neurologické a ortopedické. Pravidelne užíva lieky, za ktoré mesačne platí 40 až 50 €. Stravuje sa doma alebo v práci. Na ošatenie a obuv ročne vynaloží asi šesťsto eur, mobil 30 € mesačne, okuliare na čítanie 200 € ročne. Motorové vozidlo nevlasťní. Má výdavky s cestovným za deťmi, s darčekom pri stretávaní sa s deťmi. Celkový príjem otca z dôchodku a zo zamestnania je 531 €, pričom po úhrade výživného na 6 detí mu na vlastnú výživu nič neostáva. Vyššie uvedené náklady pokrýva z občasných príjmov z brigád a pôžičiek od dospelých dcér E. a X. T.. Otec sa s maloletými stretáva občas v meste Košice, niekedy počas týždňa v rozsahu asi 4 h a v sobotu celý deň asi 10 h. Má s nimi dobrý vzťah a oni majú dobrý vzťah k nemu. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam navrhol znížiť výživné z účinnosťou od 1.12.2020 na 30% zo sumy životného minima na každé z detí.

5. Kolízny opatrovník dňa 30.10.2020 súdu oznámil, že po doručení otcovho vyjadrenia súdom úrad otca telefonicky kontaktoval, pričom otec potvrdil, že je mimo republiky, avšak odmietol bližšie špecifikovať miesto kde sa zdržiava. Úrad poukázal na rozsiahle dokazovanie ktoré bolo vykonané v konaní 14P/297/2017, na základe ktorého bolo výživné zvýšené.

6. Písomným podaním doručeným súdu dňa 24.11.2020 sa matka napokon k návrhu vyjadрила tak, že s ním nesúhlasí. Poukázala na rozsiahlo len dokazovanie ktoré bolo realizované v konaní vedenom pod spisovou značkou 14P/297/2017, kde boli riadne preukázané všetky skutočnosti a výdavky na výchovu a výživu maloletých detí pričom od tej doby došlo k zmene pomerov na strane maloletých kedy sa náklady na ich výživu a výchovu zvýšili. R. je žiakom 4. ročníka a základnej školy a T. od 1.9.2020 nastúpila do prvého ročníka a základnej školy. Žije s deťmi sama v prenajatom jednoizbovom byte, nájom bol uzavretý na dobu určitú na jeden rok a to do 31. mája 2021. Od 1.6.2020 aj bolo zvýšené nájomné na sumu 350 €, obe deti navštevujú školskú družinu a krúžky. R. navštevuje športový krúžok T. to možné krúžok. Má zvýšené výdavky na lieky a vitamíny pre obe deti kvôli slabej imunite u R. a urologickým ťažkostiam

u T., ktorá dlhodobo užíva lieky. L. matka má zdravotné problémy, pre ktoré je často PN, čo výrazne znižuje jej príjem a zvyšuje náklady na liečbu. Jej pracovný pomer sa nezmenil. Jej priemerná mesačná mzda je 410 €. Je poberateľkou invalidného dôchodku od roku 2008, aktuálne vo výške 170,10 €. Ďalší príjem sú prídavky na deti vo výške 49,90 €. Z uvedených príjmov sama nedokáže pokryť náklady na výchovu a výživu detí. Otec svoju vyživovaciu povinnosť od posledného rozhodnutia súdu plní riadne a včas. Pravidelné výdavky na spoločnú domácnosť vyčíslila vo výške 350 € za nájomné, 20 € internet a TV, 15 € telefón, 25 € MHD matky, 200 € strava v domácnosti, čo je mesačne spolu 610 €. Mesačné náklady na R. sú vo výške 14 € školský klub detí, 30 € oblečenie a obuv, 20 € kozmetika a pranie, 20 € lieky a vitamíny, 10 € hračky a knižky, 20 € voľnočasové aktivity, 10 € doprava na výlety, 10 € cestovné v MHD, mesačne priemerne 134 €. Mesačné výdavky na T. vyčíslila v rozsahu 14 € školský klub detí, 30 € oblečenie a obuv, 20 € kozmetika a pranie, 20 € lieky a vitamíny, 20 € voľnočasové aktivity, 10 € doprava na výlety, 10 € cestovné MHD, mesačne priemerne 124 €. Ročné náklady v rozsahu 40 € ZRŠ, 15 € triedny fond, 20 € športový krúžok, 80 € školské potreby a pomôcky R., XX € triedny fond T., XX € tanečný krúžok T., XXX € školské potreby T., 111 € Komunálny odpad pre 3 osoby, 60 € zubár, 30 € darčeky na meniny, 80 € darčeky na narodeniny, 150 € vianočné výdavky, 80 € veľkonočné výdavky, ročne priemerne 836 €. V priemere všetky náklady mesačne predstavujú sumu 937,60 €

7. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, výsluchom rodičov a kolíznej opatrovníčky, pričom zistil nasledovný skutočný stav:

8. Rodičovské práva a povinnosti voči maloletým boli upravené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 23P/210/2004 zo dňa 17.4.2015 tak, že deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca bolo určené výživné na maloletého R. vo výške XXX € a na maloletú T. vo výške 130 € mesačne. Určené výživné bolo zvýšené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 14 P/297/2017 zo dňa 31.5.2019 v prípade R. na sumu 220 € a v prípade T. na sumu 180 €. Dlžné výživné za obdobie od 25.4.2008 do 31.5.2019 vo výške 159,96 € pre R. a XXX,XX € pre T. bol otec povinný zaplatiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Návrh otca na zníženie výživného bol zamietnutý. V predmetnom konaní bolo vykonané rozsiahle dokazovanie. Z obsahu spisu vyplýva, že jediným rozdielom oproti aktuálnemu návrhu je len fakt, že otec podľa svojho vyjadrenia zrušiť živnosť a zamestnal sa. V predmetnom konaní tiež tvrdil, že v Nemecku už nepracuje, priznal však prácu „načierno“, ktorá je nepreukázateľná.

9. Z potvrdenia o pozastavení prevádzkovania živnosti vystaveného Okresným úradom T. dňa XX.X.XXXX vyplýva, že otec pozastavil prevádzkovanie živnosti od X.X.XXXX do X.X.XXXX.

10. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní zotrvala na svojich doterajších písomných vyjadreniach, ktoré podľa nej dostatočne odôvodňujú zníženie výživného. Uviedla, že pred pojednávaním sa pokúsila usmerniť matku k uzavretiu rodičovskej dohody, v zmysle ktorej by bol otec schopný prispievať na výživu R. mesačným výživným vo výške 80 € a na výživu T. mesačne výživným vo výške 50 €, avšak bezúspešne. Pretože matka nesúhlasila naďalej navrhuje sme na minimálne zákonné výživné. Uviedla, že matkou vyčíslená výdavky na deti jej boli doručené až včera a nemala dostatočný priestor oboznámiť sa s ich vyčíslením. Bežným nahliadnutím a pre listovaním však konštatuje, že niektoré výdavky najmä na oblečenie a obuv, školské potreby, voľnočasové aktivity, spochybňuje, niektoré výdavky podľa nej nie je možné ani na výživné započítať. Najmä výdavky na voľnočasové aktivity ale ani ostatné neboli zo strany matky riadne verifikované. Nespochybňuje existenciu takýchto výdavkov ale ich výšku a zdôrazňuje, že neboli riadne preukázané.

11. Kolízna opatrovníčka spochybnila skutočnosť, že na strane otca došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá by mala odôvodňovať zmenu rozhodnutia súdu v zmysle návrhu otca, naopak zdôraznila, že na strane maloletých detí objektívne došlo k nárastu nevyhnutných výdavkov, ktoré sú potrebné na uspokojenie základných potrieb, napríklad maloletá už začala navštevovať základnú školu, čo by opodstatňovalo zvýšenie výživného. Opätovne poukázala na rozsiahle dokazovanie vykonané v poslednom konaní, kde toto dokazovanie bolo skutočne rozsiahle, opakovali sa tak súdne pojednávania ako aj stretnutia s rodičmi, nevidí tu skutočne kvalifikovanú zmenu pomerov. Poukázala tiež na to, že nie je podľa jej názoru možné verifikovať tvrdenie otca, že už v zahraničí, v Nemecku, nepracuje, pretože aj keď s ním telefonovala, naposledy XX.XX.XXXX išlo o signál zo zahraničia, kde si nedovolí tvrdiť, že otec reálne teda v Nemecku pracuje, ale aj v prípade, ak by o túto prácu prišiel, išlo len už v tom čase o brigádnickú prácu, preto navrhla návrh zamietnuť.

12. Z výpovede otca na pojednávaní vyplynulo, že v čase podania návrhu zrušil živnosť, pretože si nemohol dovoliť platiť zdravotné odvody zo živnosti a tiež preto, že aj táto živnosť prispela k tomu, že súd v predchádzajúcom konaní ho posudzoval ako SZČO, a teda to ovplyvnilo aj rozhodnutie súdu. Voči poslednému rozsudku nestihol podať opravný prostriedok, pretože v tom čase bol v Nemecku, aj preto podal tento nový návrh. Aktuálne odkedy začal Covid, to znamená od prvej vlny, od marca 2020, v Nemecku zatiaľ nepracuje, je zamestnaný v spoločnosti J. Y., kde už posledné 2 mesiace teraz nemajú prácu vzhľadom k celospoločenskej situácii, ale naďalej je v tejto spoločnosti zamestnaný. Toto obdobie, kedy reálne nepracuje využil na to, aby si dal do poriadku svoje zdravotné problémy. Praceneschopný nie je, pretože má obavu aby nedošlo k rozviazaniu pracovného pomeru. Chodí na rehabilitácie a podstupuje rôzne ďalšie vyšetrenia. Aktuálne býva v škole na F. XX v V., kde je bývanie viazané na trvanie pracovného pomeru. Zvýšili mu nájom na sumu 120 € mesačne. Otec požiadal o oddĺženie, ešte má 3 roky skúšobnú dobu, počas tejto musí byť buď riadne zamestnaný, resp. nesmú sa na jeho strane zistiť žiadne machinácie, ktoré by svedčali porušeniu podmienok oddĺženia. Na otázku súdu a obdobnú otázku kolízneho opatrovníka súvisiacu s jeho pobytom v zahraničí v čase sociálneho šetrenia kolíznym opatrovníkom odpovedal neurčito s tým, že nevie kde presne bol ani načo tam bol, možno bolo niekde vonku. V Anglicku má dcéru, v Nemecku syna.

13. Matka s návrhom na zníženie výživného zásadne nesúhlasila. Zdôraznila, že od poslednej úpravy výživného opäť došlo k zvýšeniu výdavkov na maloleté deti, predovšetkým v prípade T., ktorá v septembri nastúpila do prvého ročníka a základnej školy. Zvýšili sa výdavky na krúžky, pri poslednom rozhodnutí súdu nebolo branné do úvahy náklady na športový klub v prípade R.. Spochybnila skutočnosť, že by otec v Nemecku nepracoval, toto vyjadrenie považovala za nepravdivé a účelové. Vychádza predovšetkým z toho, že vždy keď je otec na Slovensku a nepracuje v Nemecku, tak sa domáha stretávaní sa s deťmi, preto je presvedčená, že teraz je len asi mesiac doma a predtým bol celý čas v Nemecku. Rovnako deťom nosí sladkosti výlučne z Nemecka, aj teraz keď prišiel minulý týždeň na návštevu opäť im priniesol sladkosti z Nemecka, čiže pochybuje, že chodí len nakupovať sladkosti do Nemecka. Na pojednávaní matka krátkou cestou predložila originály poštových poukážok, ktorými otec platil výživné za obdobie od augusta XXXX do novembra XXXX, z ktorých vyplýva, že otec v súhrne za uvedené obdobie zaplatil XXXX €, namiesto určených XXXX €, v niektorých mesiacoch bolo výživné zaplatené vo viacerých splátkach. Z uvedeného podľa matky vyplýva že otec má dostatok finančných prostriedkov na platenie určeného výživného. Matka poukázala na zhoršenie zdravotného stavu na jej strane, kedy okrem Hypertenzie a depresie na ktorú sa lieči dlhodobo má aktuálne vážne zdravotné problémy s hrubým črevom, pričom sa zatiaľ nepodarilo ustáliť diagnózu, je v procese vyšetrovania. Od posledného rozhodovania súdu sa zamestnanie matky nezmenilo. Matka bola v poslednom období praceneschopná celý mesiac október 2020 a časť mesiaca august 2020, čo malo negatívny dopad na výšku jej príjmov. Uvedené matka preukázala predložením potvrdenie zo Sociálnej poisťovne o priznaní nemocenských dávok. Od mája 2020 bola matke zvýšené nájomné zo sumy 330 € na sumu 350 € mesačne, čo preukázala predložením kópie nájomnej zmluvy. Zároveň sa jej zvýšili výdavky o 20 € mesačne platba za internet. Zdôraznila že osobnú starostlivosť o deti to je vecné plnenia zabezpečuje výlučne sama.

14. Právna zástupkyňa otca navrhla, aby súd odročil pojednávanie za účelom zachovania práva účastníkov konania na spravodlivý proces, aby mala možnosť sa vyjadriť k listinným dôkazom, ktoré matka predložila na dnešnom pojednávaní a ktoré súd vykonal prečítaním. Zdôraznila, že matku predloženie potvrdenia o zaplatení výživného svedčia tomu, že otec neplatil výživné vyššie, ale naopak platil ho v splátkach, pretože jednoducho nemal finančné prostriedky na jednorazové zaplatenie dlžnej sumy. Zároveň zotrvala na tom, že matkou uvedené skutočnosti je potrebné verifikovať a žiadala, aby jej bol odročením pojednávania poskytnutý priestor vyjadriť sa k dôkazom, ktoré boli vykonané na dnešnom pojednávaní.

15. Otec ani jeho právna zástupkyňa právo záverečnej reči nevyužili.

16. Matka v záverečnej reči predniesla žiadosť, aby to bolo už posledné súdne pojednávanie, pretože tieto pojednávania majú negatívny dopad na jej psychický stav, jej zdravie sa psychicky aj fyzicky výrazne zhoršuje. Poprosila otca, aby už prestal bojovať, aby prijal zodpovednosť a postavil sa k svojim povinnostiam ako otec a nie ako nejaký bojovník. Matka sa o deti stará sama, a to najlepšie ako vie aj napriek tomu že má zdravotné problémy a pokiaľ otec chce, aby deti mali zdravú matku poprosila, ho aby prestal len sľubovať.

17. Kolízna opatrovníčka v záverečnej reči zdôraznila odôvodnené potreby maloletých detí a zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach.

18. Na základe zistených skutočností súd právne posúdil vec nasledovne:

19. Podľa ust. § 62 zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len ZOR)

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa ust. § 63 ZOR

(1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

(2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

21. Podľa ust. § 75 ZOR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

22. Podľa ust. § 78 ods. 1 a 3 ZOR o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona v prípade, ak je rozsah vyživovacej povinnosti určený rozhodnutím súdu, môže súd pristúpiť k zmene predmetného súdneho rozhodnutia len v tom prípade, ak došlo k preukázateľnej zmene pomerov na strane niektorého z účastníkov konania. Zmena pomerov musí byť kvalitatívne spôsobilá prijať záver, že je spravodlivé zmeniť existujúce súdne rozhodnutie. V prípade, že ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých súd v prvom rade prihliada na záujem maloletých detí.

25. Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že v danom prípade bol rozsah vyživovacej povinnosti naposledy upravený rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 14P/297/2017

zo dňa 31.5.2019, právoplatným 18.7.2019. Z uvedeného dôvodu bolo úlohou súdu v tomto konaní v prvom rade zistiť, či na strane niektorého z účastníkov konania došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, v dôsledku ktorej je možné zmeniť existujúce súdne rozhodnutie.

26. Vykonaným dokazovaním má súd za nepochybne preukázané, že otec podal návrh na zníženie výživného len 3 mesiace po nadobudnutí právoplatnosti predmetného rozsudku, čím objektívne nemohlo v čase jeho podania dôjsť ku kvalifikovanej zmene pomerov. Z výpovede otca vyplynulo, že návrh podal, pretože nestihol podať opravný prostriedok proti predmetnému rozsudku, ktorým mu bola výživné zvýšené. Uviedol tiež, že v dôsledku tohto zvýšenia zrušil svoje živnostenské oprávnenie, a to aj z toho dôvodu, že nezvládal platiť odvody. Z predloženého potvrdenia Okresného úradu T. však vyplýva, že otec prevádzkovanie živnosti nezrušil, iba ho pozastavil, a to do X.X.XXXX. Po vypočutí otca súd prijal záver, že týmto návrhom sa otec pokúša nahradiť opravný prostriedok voči poslednému rozhodnutiu súdu. Uvedenému záveru súdu svedčí aj prednes právnej zástupkyne otca, ktorá poukázala na nespravodlivé rozhodnutie o zvýšení výživného. Dôsledným oboznámením sa s obsahom spisu 14P/297/2019 a s odôvodnením predmetného rozsudku súd konštatuje, že otec nepreukázal, že by na jeho strane došlo od poslednej úpravy k podstatnej zmene okolností a pomerov, ktorá by opodstatňovala zníženie výživného na maloleté deti. V čase rozhodnutia súdu má súd za preukázané, že od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej T., ktorá v septembri začala navštevovať prvý ročník základnej školy, ktorá skutočnosť je vo všeobecnosti považovaná za dôvod pre zvýšenie výživného, pretože s nástupom na základnú školu dochádza k zvýšeniu výdavkov na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa.

27. Právna zástupkyňa otca sa opakovane domáhala verifikovania matkou vyčíslených výdavkov na deti ako aj jej ostatných tvrdení, pričom súd zdôrazňuje, že zmeny súdneho rozhodnutia sa domáhal otec a tento svoje výdavky a predovšetkým existenciu kvalifikovanej zmeny pomerov na svojej strane žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal.

28. Súd vzhľadom k predmetu konania považoval za nevyhnutné v prvom rade mať za preukázané, či došlo k podstatnej zmene okolností na strane niektorého z účastníkov konania, ktorá by opodstatňovala zmenu súdneho rozhodnutia. Súd nepovažoval za potrebné verifikovať výdavky matky na deti, pretože žiaden z účastníkov nenamietal, že by od posledného rozhodnutia súdu došlo k zníženiu výdavkov na deti. Naopak, otec len považoval posledné rozhodnutie súdu za nesprávne, určené výživné za nespravodlivo vysoké. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd nemôže preskúmať správnosť právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku.

Súd neuveril otcovi, že prestal vykonávať prácu v zahraničí, už v predchádzajúcom konaní priznal prácu načierno a rovnako tvrdil, že prácu v zahraničí už nevykonáva, čo s nepotvrdilo. Zároveň sa veľmi zavádzajúco vyjadroval k svojmu pobytu v zahraničí, ktorý kolíznej opatrovníčke v telefonickom rozhovore potvrdil, avšak na pojednávaní ho spochybnil. Nemožno súhlasiť s tvrdením právnej zástupkyne otca, že matkou predložené poštové poukážky o platení výživného svedčia tomu, že otec v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov platí výživné na viackrát. Matka nenamietala skutočnosť, že otec platí vo viacerých splátkach, poukázala na to, že otec platí výživné vo vyššej sume, než ktorá bola otcovi určená, čo z predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že otec je v konaní zastúpený právnou zástupkyňou, ktorá si za svoje služby účtuje odmenu, čo rovnako nezodpovedá tvrdeniam otca o jeho chudobe.

29. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd nemal na strane otca preukázanú existenciu kvalifikovanej zmeny pomerov opodstatňujúcu zníženie výživného. Jediným zisteným rozdielom je prerušenie živnosti, ktoré otec realizoval účelovo. Podľa názoru súdu došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov len na strane maloletej T., a to nástupom do 1. ročníka základnej školy. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd nie je viazaný obsahom návrhu, rozhoduje v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom k aktuálnej výške výživného, ktorým je otec povinný prispievať na maloletú T. súd aj vzhľadom k zložitej celospoločenskej situácii a k prijatým opatreniam súvisiacim s

ochorením Covid -19 považuje určené výživné za primerané tak odôvodneným potrebám maloletej, ako aj možnostiam a schopnostiam otca, ktorému záveru súdu svedčí aj fakt, že matka zvýšenie výživného na T. nežiadala. Súd preto výživné na maloletú nezvýšil a návrh otca na zníženie výživného zamietol.

30. K návrhu právnej zástupkyne otca na odročenie pojednávania súd zdôrazňuje, že postupoval v súlade ust. § 179 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP), podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona. Matkou predložené listinné dôkazy boli vykonané v súlade ust. § 204 CSP prečítaním a oboznámením ich obsahu. Pokiaľ právna zástupkyňa žiadala odročenie za účelom, aby jej bolo umožnené sa k dôkazom predložených matkou na pojednávaní a prečítaných súdom vyjadriť, súd konštatuje, že tieto dôkazy nie sú spôsobilé preukázať kvalifikovanú zmenu pomerov na strane niektorého z účastníkov konania a už vôbec nie a strane otca, preto súd s prihliadnutím na povahu tohto konania a na účel zákona nepovažoval za účelné, hospodárne ani potrebné pojednávanie odročiť.

31. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože takýto návrh podaný nebol. (§ 57 CMP.)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať ten z účastníkov konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté.

Matka a kolízna opatrovníčka sa vzdali práva podať odvolanie, preto im toto právo nepatrí.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil